

50 LETNICO obhaja letos "Amerikanski Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

MAJSTAREJSI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKE LIST V ZDRUZENIH DRZAVAH AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRZAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 152.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 7. AVGUSTA — THURSDAY, AUGUST 7, 1941

LETNIK (VOL.) L

Nemci ne odjenjajo z napadi - Davčni predlog v senatu

Na novem odseku prodrli 70 milj daleč

Mesto Kolm, med Leningradom in Smolenskim, postalo pozorišče novih bojov. Srdite bitke tudi na drugih odsekih. — Ruska ofenziva pride baje prihodnje leto.

London, Anglija. — Poročila z vzhodnega bojišča, in sicer iz obeh virov, ruskega in nemškega, govore, da su vzplameli tamkaj boji na novem odseku, namreč pri mestu Kolm, ki leži med Leningradom in med Smolenskim. Okolica zadnjega mesta je pozorišče divjih bojov že več tednov, kajti tukaj je najbližja pot do Moskve.

Rusko poročilo govori, da so si nazisjske čete priborile tal v daljavo kakih 70 milj od Stalinsve obrambne črte in na ta način dosegle omenjeno mesto Kolm. Tukaj pa se je razvila srdita bitka in, kolikor se more sklepati iz poročila, je nemško prodiranje ustavljeno.

Tudi nemško poročilo omenja na kratko boje v tem novem odseku, a ne podaja nikakih podrobnosti. Povdarja pa se v njem, da so bitke pri Smolensku nepopisno ljute ter da so si priborile tamkaj nazisjske čete novo ozemlje. Obenem se cmenjajo divje bitke tudi v Ukrajini, kjer so pred par dnevi podvzeli Nemci nov sunek proti mestu Kievu, in sicer od severa in od juga; naziji pri znava, da izvajajo Rusi tukaj srdite protinapade.

Angleški diplomatski krogi so prejeli ta tork več iz Moskve, da pripravljva ruska armada velik napad na severu proti Finski, in sicer na takozvani karelijski ožini. Baje je tamkaj pripravljenih za nasok okrog pol milijona mož in povečuje jim general Stern, ki je znan iz zadnje rusko-finske vojne po svojih uspehih, ko se mu je posrečilo, prebiti močen finski obrambni sistem, imenovan Mannerheimova linija. Iz vesti o tej nameravani ofenzivi bi se dalo sklepati, da je nemško prodiranje proti Leningradu od juga in zapada definitivno ustavljeno, in, da skušajo zdaj odvrniti Rusi nevarnost za to mesto tudi od severne, finske strani.

Kakor je bilo že včeraj omenjeno, je Hopkins, poslanec predsednika Roosevelta, prinesel ob svojem povratku iz Moskve za Angleže zelo zadovoljiva poročila. Dejal je namreč, da so mu sovjetski voditelji izrazili zagotovila, da ni nobene nevarnosti, da bi Rusija podlegla, češ, da doslej ruske najboljše čete še niti v boj niso šle, marveč je vsa obramba v rokah drugovrstnih čet. V tork pa so se izvedele še nadaljnje izjave, ki jih je podal Hopkins, namreč, da bo Rusija ne samo lahko odbila Nemce, marveč, da bo tudi sama podvzela ofenzivo proti njim. In čas za to pride, prihodnje leto; tako se je baje izrazil Stalin. Spomladi in poleti 1942 boste Rusija in Anglija,

PODALJŠANJE VOJAŠČINE

Sedanji enoletni vojaški rok se bo podaljšal.

Washington, D. C. — Z ozikom na veliko nevarnost, o kateri se je predsednik Roosevelt nedavno izjavil, da preti Zed. državam, pri čemer pa ni podal nikakih podrobnosti, se v kongresu — v senatski zbornici točasno — razmotriva predlog, da se zviša sedanji enoletni rok za vojaško službo. O tem, kolikšno naj bo to podaljšanje, se vodi zdaj debata. Iz vladnih krogov se zahteva nadaljnje poldruge leta službe, skupno torej dve leti in pol, toda ta predlog je zadel na tako opozicijo, da bo težko prodr. Neki drugi predlog je za samo poletno zvišanje in baje ima precej pristašev.

NOBENIH PARNIKOV VEČ Z JAPONSKO

Tokio, Japonska. — Iz zanesljivih virov se je izvedelo v ponedeljek, da je tukajšnja vlada uknila vso parniško plovo med Japonsko in Zed. državami. Enako ne bodo tudi v Avstralijo odhajali več nobeni parniki. Amerikanci, katerih je na Japonskem okrog 600, so v upravičenih skrbih, kako bodo prišli domov.

ZAHTEVA, NAJ PRIDE LJUDSTVO DO IZRAZA

Chicago, Ill. — Dr. F. Morley, predsednik neke univerze, se je v govoru za jni ponedeljek izrazil, da bi bilo na mestu, da bi se dala ameriškem ljudstvu učinkovitejša prilika za izraz njega volje. Kakor je položaj zdaj, je dejal, ima vlada na razpolago vsa možna sredstva, da vtisne svojo voljo na ljudstvo, to pa nasprotno nima nobenih sredstev, da bi ono povedalo vladi svoje želje.

SENATORJA SE DEJANSKO SPOPADLA

Havana, Kuba. — Vroču južna kri je brezdomno igrala svojo vlogo pri dejanskem spopadu, ki se je pripetil v tukajšnji senatski zbornici zadnji ponedeljek. Med debato sta si namreč skočila v lase dva senatorja, eden od večinske stranke, drugi od opozicije. Prvi je prisilil drugemu tako v obraz, da mu je zlomil lično kost. Seja se je morala takoj ukiniti zaradi splošnega viharja, ki je sledil v zbornici.

podpirana od Amerike, tako se upa, lahko izvršili odločilni udarec na Nemčijo.

PRIPOROČA LJUDEM, NAJ SE VRNEJO K BICIKLJEM

Philadelphia, Pa. — Ameriško ljudstvo naj bi se pričelo zopet na splošno voziti na dvokolesih, češ, da bi s tem dobilo izvrstno telesno vežbanje. Obenem pa bi pripomoglo tudi k narodni obrambi. To pripočilo je izrekel zadnji ponedeljek J. B. Kelly, ki je bil zadnji teden imenovan narodnim direktorjem za telesno vežbanje. Da bodo morali ljudje sečasoma, hote ali nehoti, poseči po tem starem prevoznem sredstvu, se kaže v tem, ko je bila odrejena omejitev prodajanja gasolina za avtomobile, ki je točasno veljavna sicer le na vzhodne države, ki pa se utegne raztegniti na celo deželo. Kakor je dejal Kelly, ima pri svojem priporočilu pred očmi predvsem ljudsko zdravje, toda s tem, če se bodo ljudje vozili na bicikljih, bodo pripomogli tudi k rešitvi prevoznih težkoč spričo restrikcij glede gasolina. Tukajšnjemu županu je posebej pripočil, naj v tem mestu za počne kolesarsko kampanjo s tem, da dočeti nekatere ceste, ki se bodo smele uporabljati edino od kolesarjev.

ANGLEŠKI LIST VZNEMIRIL TURČIJO

Ankara, Turčija. — Tukajšnji uradni krogi so z velikim vznemirjenjem vzeli na znanje neki članek, ki je bil pricbčen koncem zadnjega tedna v londonskem listu Times, katerega vsebina napravlja vtis, kakor bi Anglija delovala na to, naj pride po vojni vzhodna Evropa pod rusko oblast. List je dejal, da bo ta del Evrope moral priti po vojni ali pod nemški, ali pod ruski vpliv, in dostavlja, da ruski vpliv "ne sme biti zatemanjen od Nemčije." Tukajšnji krogi vidijo v tem priporočilu nevarnost za Turčijo in neki članek je povdaril, da si je Anglija s tem vrsticami povzročila več škode, kakor bi je mogla nemška propaganda, ako bi potrošila cele milijone.

Poslanci ga odobrili skoraj enoglasno

Predlog, po katerem ima dobiti vlada 12 milijard na davkih, zdaj v razmotrivanju v senatu. — Za tri in pol milijarde novih davkov. — Dvka prosti dohodek se najbrž zniža.

KRIŽEM SVETA

Sanghaj, Kitajska. — Med japonskimi in ruskimi četami je prišlo do spopadov na meji med Sibirijo in Mandžukuo. Tako se glasi neka brzjavka, ki je prispela semkaj v tork. V njej pa se ne navajajo podrobnosti o spopadu.

Helsinki, Finska. — Begunci s karelijske ožine, ki so morali zapustiti svoja domovja lani, ko je njih kraje zasedla Rusija, so prejeli v ponedeljek naročilo, naj se prijavijo lokalnim religinim oblastem za dovoljenje za povratek, ku bo to ozemlje vzeto Rusiji nazaj.

Kairo, Egipt. — Po dolgem miru, ki je vladal na severnoafriškem bojišču, so se pričela v ponedeljek kazati znamenja živahnije aktivnosti, ki je točasno omejena na zračne napade. Iz Libije je bil baje odpoklican del nemških čet

ZOBOZDRAVNIŠKA POSTREŽBA ZA ZAVRŽENE

Chicago, Ill. — Iz društva ameriških zobozdravnikov je bil zadnji ponedeljek predložen neki načrt, po katerem bi lahko dežela dobila več vojakov, obenem pa bi se poskrbeo tudi za zdravo zobovje mladih fantov. V načrtu se omenja, da se je ugotovilo, da je bilo pri prvih zdravniških preiskavah nabornikov med zavrženimi skoraj polovica takih, ki imajo slabo zobovje; pretežna večina od teh pa bi bila sposobna, ako bi se na njih zobovju izvršila potrebna popravlila. V to svrhu predlaga

Washington, D. C. — Novi davčni predlog, po katerem ima federalna vlada nakolektati okrog 12 milijard dolarjev, je bil odobren od poslanske zbornice zadnji ponedeljek zvečer, in sicer skoraj enoglasno; zanj je bilo 369 glasov, proti pa le 30.

Takoj drugi dan, v tork, je bil predlog poslan v senat, kjer se pričakuje, da bo debata malo daljša in se bodo izvršile nekažere spremembe, vendar pa bo tudi tamkaj predlog brez vsakega dvoma sprejet. Poslanci so črtali iz predloga določbo, po kateri bi morala mož in žena predložiti skupno poročilo za dohodniške davke, s čimer bi bili davki seveda višji, kajti davki se procentno postopoma zvišujejo, čim višja je dohodnina.

Toda s tem črtanjem pa bo izglubljenih za vlado dohodniških davkov za okrog 300 milijonov dolarjev, te bo moral senat nadomestiti na kak drugi način. Kakor se govori, se namerava znižati davka prosti dohodek za samce od sedanjih \$800 na \$750, za oženjene pa od \$2000 na \$1500. Omenjeni 12 milijardni davčni predlog je najvišji, kar jih pozna zgodovina Zed. držav, ter za tri in pol milijarde višji kakor lanski.

omenjeno društvo, naj bi se pod vladnim nadzorstvom podvel program, da dobe zobozdravniško oskrbo tisti, ki le zaradi zobovja ne morejo v armado, pri čemer je 50,000 zobozdravnikov pripravljenih k sodelovanju. Za tiste, ki bi sami ne mogli poravnati stroškov, naj bi plačala vlada.

Iz stare domovine

Značilna izjava g. Dr. Momčila Ninčiča, zunanega ministra kraljevine Jugoslavije na častnikarski konferenci v Londonu. — Smrtna kosa. — Druge še ne objavljene vesti iz starega kraja.

Izjava zunanjega ministra Ninčiča

Washington, D. C. — (JK) — Dopisništvo centralnega tiskovnega urada predsedništva ministerskega sveta pri kraljevem poslanstvu v Washingtonu, je prejelo besedilo značilne izjave, ki jo je podal zunanji minister kraljevine Jugoslavije na častnikarski konferenci v Londonu Dr. Momčilo Ninčič.

Smisel odgovornosti

Govorec o dogodkih dne 27. marca je zunanji minister g. dr. Momčilo Ninčič rekel, da je bila tistega dne sestavljena vlada, ki v resnici predstavlja Srbe, Hrvate in Slovence. Člani te vlade niso imeli nobenega dvoma o tem, da bodo posledice te akcije od 27. marca strašne. Vrti tega, da se je vsakdo izmed nas zavedal velike odgovornosti, ki jo prevzema nase, ni nikdo, kdorkoli je bil vprašan, da naj bo v vladi, odklonil poziva in s polizvom tudi ne odgovornosti.

G. dr. Ninčič pravi o sebi, da je baš tiste dni, ko so se vršili usodni dogodki v Belgradu, po jako težki operaciji moral po zdravnikovem navodilu ostati v postelji, ali on se je od dneva 27. marca sam proglasil za ozdravljenega. Kakor je v času pretekle svetovne vojne spremljal na potiskozki Albanijo blagopok. Kralja Aleksandra, tako ima čast spremljati sedaj v tej današnji vojni sina Kralja Aleksandra, Kralja Petra II.

"Prepričan sem," — je rekel g. dr. Ninčič, — "da bo Kralju Petru II. dano, kakor je bilo Njegovemu Očetu Kralju Aleksandru dano, vrniti se v osvobojeno domovino."

Vdanost do Anglije

Govorec o razpoloženju jugoslovanskega naroda tik pred dnem 27. marca meni g. dr. Momčilo Ninčič, da je imel narod vznemirjeno vest, ko je videl da bo vržen na stran Nemčije in proti veliki deželi Angliji. Narod v Jugoslaviji ni maral storiti nečesa, kar je imel za izdajstvo do velikega naroda, s katerim se je bojeval ramo ob ramo v zadnji vojni. Jugoslov. narod ni nani-reč pozabil, da dolguje svojo neodvisnost in svojo svobodo angleškemu narodu. Narod Jugoslavije je popolnoma in jasno razumel poln smisel beja, v katerega je stopil po 27. marcu. Delo od dne 27. marca, katerega se je narod Jugoslavije udeležil povsem iskreno in spontano, je bilo sprejeto vsepovsod in v vseh delih dežele so klicali: "Živela Anglija!" Naš narod je vedel, da ga bo stališče, ki ga je zavzel, izpostavilo velikim žrtvam. Toda on se je dobro zavedal vsega, kar je delal.

Postopanje Dr. Mačka

Preidši k razlaganju postopanja voditelja hrvaškega naroda g. dr. Vladka Mačka je veliki srbski državnik g. dr. Momčilo Ninčič rekel:

"Vlada in srbski narod sta soglašala v vsem, kar je stori g. dr. Vladko Maček. Ta se je vrnil iz Belgrada v Zagreb, s popolnim odobrenjem svojih tovarišev v vladi, ker je hotel biti prisoten med svojim narodom v času, ko je sovražna nemška vojska vdrla v deželo. Dr. Vladko Maček pa žal ni utegnil zapustiti dežele zaeno z vlado, kateri pripada. To globoko obžaluje njegovi tovariši. Vlada — je dejal s poudarkom minister zunanjih zadev Kraljevine Jugoslavije — si je docela v svesti, da je bil dr. Maček cel čas zvest deželi in narodu. On je bil resničen zastopnik velike večine hrvaškega naroda, zlasti vseh hrv. kmetov, ki še držijo s Srbi kljub strašnim preganjanjem sedanjega režima v Hrvaški. Pavelić je najnavadnejši plačanec sovražnikov Jugoslavije. On bo na dan osvobojenja iztiran iz dežele zaeno z vsemi nemškimi in italijanskimi hlapeci in najeteži."

Rusija in Jugoslavija

Govorec o Rusiji pravi g. dr. Ninčič, da so diplomatski odnošaji Jugoslavije s Sovjetsko Rusijo vzpostavljeni. Jugoslov. vlada je v svojih odnošajih z Rusijo v popolnem soglasju z g. Churchillom, min. predsednikom angleške vlade, in z njegovim stališčem, ki ga je zavzel glede nemško-ruske vojne.

"Prijatelji Nemčije so naši sovražniki, a sovražniki Nemčije so naši prijatelji."

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrla Frančiška Horvat, stara 77 let. — V Hotavljah št. 24, pri Škofiji Loki na Gorenjskem je umrl Jože Demšar, delavec star 40 let. — V Rožni dolini čije in proti veliki deželi Angliji. Narod v Jugoslaviji ni maral storiti nečesa, kar je imel za izdajstvo do velikega naroda, s katerim se je bojeval ramo ob ramo v zadnji vojni. Jugoslov. narod ni nani-reč pozabil, da dolguje svojo neodvisnost in svojo svobodo angleškemu narodu. Narod Jugoslavije je popolnoma in jasno razumel poln smisel beja, v katerega je stopil po 27. marcu. Delo od dne 27. marca, katerega se je narod Jugoslavije udeležil povsem iskreno in spontano, je bilo sprejeto vsepovsod in v vseh delih dežele so klicali: "Živela Anglija!" Naš narod je vedel, da ga bo stališče, ki ga je zavzel, izpostavilo velikim žrtvam. Toda on se je dobro zavedal vsega, kar je delal.

Štirje so utonili

Pri vasi Piranah, koder vodi glavna cesta iz Prizrena v Peč, je hudournu Topluna porušila most. Ker so pa kmetje vendarle morali iz enega kraja v drugega, so bredli vodo, da so prišli na drugo stran. Tako je stopal skozi hudournik tudi trgovec Dušan Grkovič iz vasi Zrza. Ker ni vedel, kje je voda najbolj plitka, je zašel na globoko vodo, kjer so ga pograbili vrtinci in ga potegnili s seboj. Ker je pa bil dober plavač, se je rešil. — Kmalu nato so se pripeljali štirje kmetje na vozu. Hudournik je izpodnesel konje in voz. Vsi štirje so utonili.

FILIPINCI SE VPISUJEJO V ARMADO

Predsednik Roosevelt je pred kratkim odredil, da ima filipinsko otočje ustvariti svojo lastno obrambno armado, in gornja slika, ki je bila vzeta ob času registracije mladih moških, kaže različne plemenske tipe, iz kakoršnih bo sestavljena armada na Filipinih.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izjaja vsak dan razen nedelj, ponedelj in danov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Glavna uredništva in tiskarne: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Subscription rates table for various durations and regions.

Subscription rates table for various durations and regions.

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred danom, ko izide list.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Katoliška cerkev in vojne

Katoliško cerkev je ustanovil Kristus na zemlji kot duhovno ustanovo, po kateri odrešuje On sam človeške duše za kraljestvo božje.

Res je, da so v preteklosti predstavniki katoliške cerkve posegali tudi v posvetne zadeve in skušali iste voditi v duhu krščanske pravičnosti.

Katoliška cerkev je v bistvu obsojala še vsako vojno. Če se je kje zavzemala, za katero stran bolj kot drugo, je to radi tega, ker so njeni predstavniki kot ljudje smatrali za pravilnost.

Vse to je jasno. Ali nasprotniki katoliške cerkve so kljub vsemu temu nepoboljšljivi ciniki.

Naravno pa seveda je, da se predstavniki katoliške cerkve v nobenem spopadu ne morejo navduševati za svoje nasprotnike, dasi v bistvu vsako vojno obsojajo in so proti njej.

Na podlagi tega bi bilo pričakovati da je že skrajni čas, da se tudi nekateri slovenski časnikarji v Ameriki skušajo poboljšati.

Mi nismo proti zdravi in potrebni dostojni kritiki. Smo pa proti lažnjivemu natolevanju, kakoršno je zale-tavanja v katoliško cerkev, da ona povzroča vojne.

Neko poročilo pravi, da ako hočemo Amerikanci do-itj Nemce v oboroževanju, bomo morali potrošiti do 100 bilijonov dolarjev.

cilja. Biljon je 1000 milijonov. 100 bilijonov je 100 tisoč milijonov. In če je v deželi, kakor so neke statistike navajale, 64 milijonov raznih davkoplačevalcev, potem, če na teh 64 milijonov davkoplačevalcev razdelite omenjeno svoto 100 tisoč milijonov dolarjev, pride na vsakega povprečnega ameriškega davkoplačevalca povprečno \$1.562.50.

Angleški kardinal Hinsley je te dni objavil apel na svet, naj se čuva zavajalnih Hitlerjevih apelo, češ, da se Hitler zdaj bori kot zaščitnik civilizacije proti komunismu.

Med nami. "Napredek", ki izhaja v Clevelandu je pisal z dne 9. julija o Stalinovem govoru med drugim takole: "... dogodki zadnjih dni na vzhodni fronti kažejo, da je Stalin spregovoril v pravem momentu in vrlil pogum v srca ruskega ljudstva, ko je bilo takih opogumljajočih besed najbolj potrebno."

FARNO ROMANJE V LEMONT

Chicago, Ill. Ze tri zadnje nedelje so nam oznanjali in priporočali naši duhovniki od farnega romanja. Tako, da skoraj ne bi bilo treba kaj omeniti v Amerikanskemu Slovincu.

Pospešno to leto, bi moralo biti romanje na lemontske Brezje privlačljivo. In to zato, ker v stari domovini ni mogoče več takšno romanje do slovečega božjega pota na Brezje.

Toda, v zavest vsega tega naj mi sedaj na letošnjem ro-

manju pokažamo več gorečnosti kot dosedaj, da Marija, čeprav takorekoč izgnana iz svojega svetišča na Brezjah, je še vedno priljubljena patrona slovenskega naroda.

Poročevalec

PIKNIK IN DRUGO Z GILBERTA

Moram se malo oglasiti in sporočiti nekaj novic z železnega okrožja. Me že naročniški povprašujejo, zakaj ne dam nobenega dopisa v Amer. Slovence. Saj bi že prej pisala, pa so mi bile roke vse trudne od kose, katero sem podila po travni. No, sedaj so se mi malo odpočile in mrva je že tudi spravljen za zimo.

Najprej naj povem, da sem bila šla tudi malo na počitnice in sicer v Pensilvanijo, v West Newton, kjer sem obiskala svojo sestro ter ostala nekaj dni pri njej.

cej gorata dežela in precej smo se prevozili po tistih hribovih, da sem že mislila, da nikoli ne pridemo do Pittsburgha. Pa smo le srečno privozili tja in nazaj. Vozila sem se s karo naših prijateljev Mr. in Mrs. Mike Glavich iz Kinney, ker je tudi on, Mr. Glavich šel obiskat svojo sestro, katere ni videl že 36 let.

Hvala jim, ker so me pogostili z dobrim pivom in jedili. Tudi smo šli skupaj v mesto, da smo si ga malo ogledali, obenem smo si ogledali še nekaj tudi nekaj drugih krajev, pa jim ne vem imena.

Sedaj naj tudi povem, da smo imeli v naši dvorani Bilbon Memorial Hall prav prijetno zabavno večer. Imeli smo party za Mary Sterniša, ki se je poročila nekje v Illinoisu, pa je prišla obiskat svoje starše, Mr. in Mrs. Mike Sterniša, ki so tukaj prav dobro poznani. Oni so tudi že dolgo let naročeni na Amer. Slovence in sta tudi dobra plačnika.

Ko je vihar prenehal, si je še vedno prizadevala da bi se rešila. Njeno srce je gorelo v sovraštvu do belega vli-kana.

je dobila veliko daril in tudi lepo svoto denarja. — Mlademu paru želimo vsi obilo sreče in božjega blagoslova v novem stanu.

Se nekaj moram povedati. Združene Ameriške Slovence Minnesote št. 2, v Gilbertu, prirede veliki piknik v čast delegatijam. V Gilbertu se bo namreč vrčila konvencija, v nedeljo 10. avgusta, ob 10 uri dopoldne je zadnja seja, ob 2. uri popoldne bo parada, potem nastopita dva Drill teama ter bo tudi več govornikov. Ne vem ravno kateri bodo, pa povabim vas, da se udeležite tega piknika in zagotavljam vas, da boste z zabavo prav zadovoljni, ker bo na razpolago za suha grla in lačne želodce, vsega v izobilju, da se nobeden ne bo mogel pritoževati, da je šel lačen ali žejen z našega piknika.

ZANIMIVO PISMO IZ DOMOVINE

"Jugoslovanski Obzor" ki izhaja v Milwaukee, Wisconsin, je v svoji zadnji številki objavil pismo iz starega kraja, ki bo prav gotovo zanimalo tudi čitatelje našega lista, zato ga objavljamo. Omenjeni list objavlja sledeče:

Prijateljica našega lista je pred kratkim dobila od sorodnikov v Savinjski dolini pismo, v katerem je tudi nekaj zanimivih podatkov iz prvih dni nemške okupacije. Pismo je bilo oddano na moziško pošto 29. maja, dasi ni bilo pisano v Mozirju, in Mozirje — glasom poštnega pečata na pismu — ni več Mozirje, temveč Prassberg. Tudi poštna znamke so nemške — "Deutsches Reich".

Dogodki

Obisk iz Clevelanda

Chicago, Ill. — Tekom partedskega potovanja po osrednjem zapadu, med katerim je obiskala svoje prijatelje in znance, se je Mrs. Agnes Schmuck iz Clevelanda oglasila zadnji ponedeljek tudi v našem uradu. Še isti dan je odpotovala nato nazaj domov. — Hvala za obisk.

Smrt kosi

Cleveland, O. — Po dolgi in mučni bolezni je na svojem domu na East 64th Street preminul John Klančar, v starosti 62 let. Doma je bil iz vasi Gradšče, fara Rob. V Ameriko je prišel pred 38. leti. Zaprta soprogo Frances, roj. Rupar, sina in dve pastorki. Bil je član sv. Vida št. 25, KSKJ. Pokopan je bil v sredo 6. avgusta iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče.

K vojakom

Pueblo, Colo. — Dne 7. avgusta je odšel v vojaško službo mladenič Frank Kastelic iz 502 Moffat Street, sin Mr. in Mrs. Kastelic. — Prijatelji mu žele vsi srečo in zadovoljnost, kakor tudi, da bi se zdrav in zadovoljen srečno povrnil zopet domov. — Bog te spremljal Frank! — J. M.

Piknik

So. Chicago, Ill. — Tukajšnji "Jugoslav American Citizen Club" prireja svoj letni piknik v nedeljo 17. avgusta. Piknik bo v znanem Egger's Grove Forest Preserve tam ob 114 cesti. Odbor kluba je pridno na delu, da zadovolji vse udeležence piknika in jim kliče dobrošili!

Utonil pri kopanju

Butte, Mont. — Nedavno je tukaj utonil pri kopanju šestnajstletni Anton Fajon, sin slovenskega rojaka. Oče ponesrečenega fanta je doma iz Metlike v Beli Krajini.

pa tudi pri Vas. Koliko vročih želj je poletelo v duhu k Vam, toda predalec ste od nas, da bi Vas našle. Ne morem reči zaenkrat drugega kot to, da ga ni peresa, ne črnila, ki bi moglo napisati, kar nam narekuje srce... Na veliko soboto se se naši fantje začeli polagoma vračati... Kakor kaplje so počasi kapljali proti domu. Največ jih je prinesla noč. Drugi se javljajo iz ujetništva in ti so: Prodnik, Robinov Jože, Primožev Tona, Jakopli Franc, vsi iz Potoka. Slednji se nahaja (v ujetniškem taboru) nekje blizu Celja, ter ga hodijo obiskovat. Domov pa so se vrnili: Trenkelnov Ivan in Franc iz Nazarij, ter Novakov Ljoza in Pavlinov Poldo, oba iz Potoka. Mrkusa (Dolarjev iz Kraš pri Smartnem), tega pa ne lo, ker je pokopan v Podčetrtku. Vračal se je proti domu, na poti pa so ga dobili jugoslovanski prostovoljci ter ga tako stepi, da je na veliko soboto popoldne umrl..."

VJET BREZ POMOCI

(260)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

THE SCENT OF BLOOD STIRRED THE INBORN SAVAGERY OF THE LITTLE LION. IT SPRANG AT TOMMY.

MEANWHILE THE WILD GIRL REMAINED IN THE TREE. HERE TARZAN HAD TIED HER SO SHE COULD NOT HANDICAP HIS SEARCH FOR TOMMY.

AS THE STORM ENDED, SHE WAS STILL STRUGGLING TO FREE HERSELF, HER HEART BURNING WITH RAGE AGAINST THE WHITE GIANT.

AND IN THIS HELPLESS POSITION SHE WAS DISCOVERED BY FOUR BUTAWAS, HER SWORN ENEMIES!

Duh krvi je vzbudil v mladih levih prirojeno poželenje po mesu, da sta skočila proti njemu.

Nekako istočasno je divja deklica samevala na drevesu, kamor jo je bil privlekel Tarzan, da bi več ne mogla slediti Tommiju.

Ko je vihar prenehal, si je še vedno prizadevala da bi se rešila. Njeno srce je gorelo v sovraštvu do belega vli-kana.

In v tem brezupnem položaju, so jo bili zasledili štiri divjaki iz rodu Butawa, njeni zakleti sovražniki!

POT SKOZI BURMO

Burma je dežela, ki se nahaja nad indijskim morjem na severovzhodnem kraju bengalskega zaliva. Meji na zapadu na Indijo. Na severu in vzhodu na Kitajsko, proti jugovzhodu na francosko Indokino in na Siam. Burma šteje po zadnjem ljudskem štetju 14,687,146 duš. Njena prestolnica je mesto Rangoon, ki šteje 400,415 prebivalcev in je najvažnejša pomorska luka v deželi. Iz južne Kitajske kot iz province Yunnan in Sikanga in celo drugih kitajskih južnih delov gre skozi Rangoonsko pristanišče več izvoza in uvoza radi bžnjice, kakor pa čez druga kitajska pristanišča. Zato je Burma zelo važna dežela. Burma je pod angleško vlado in kontrolo. Odkar so Japonci zasedli vsa kitajska pristanišča, so pristanišča in pota Burme zadnja vrata za obširno Kitajsko deželo, po katerih prihaja v deželo orožje in razni material iz Amerike in Anglije in drugih krajev. Ta pota skozi Burmo delajo Japonce silno nerazvorne, ker bi radi čimprej ustrašovali trgovatne Kitajce, kar pa radi neprestanne zveze s svetom ni mogoče.

Dokler niso južnokitajski kraji dobili zveze z zunanjim svetom po morju preko Burme, so bili dolgo let ne razviti. Obmorski in centralni kraji Kitajske se niso zanimali za daljne južne kraje kot je Yunnan in druge province. V Burmi pa je velikanske gorovje, ki se oblikuje v podobi konjske podkve. Speljati cesto in železnico skozi te hribe in zaseke, pač ni bila šala za gradbene inženirje. Prvi, ki so začeli graditi železnico v teh krajih so bili Francozi, ki so gradili progo iz Indokine iz pristana Hajfong do južnovzhodnega dela kitajske province Yunnan. Od tam dalje pa je pozneje nadaljevala proge osrednja kitajska vlada. S tem se je začela prva izvozna pot iz zapuščenih južnokitajskih pokrajin na morje preko Rangoona.

Zgodovina kitajsko-japonske vojne je že znana našim citateljem. Najprvo so Japonci napadli vzhodne province Kitajske, zasedli vsa važna kitajska pristanišča in so s tem tako odrezali vsak dovoz orožja in materiala generalu Čangkajsku. Ko se je Čangkajskova vlada umaknila od morja naprej v notranjost dežele, je bila kajpada nevarnost tudi za indokinsko progo, ki vodi v Yunnan, zato so morali začeti misliti na drugi izhod in dohod. Ostal jim je še edini izhod skozi Burmo, skozi visoko pogorje, katerega smo že omenjali. Ta pot je bila po enih krajih uporabna, tudi skozi nekatere kraje pa za motorna vozila sploh neuporabna. Kaj storiti? Kitajci so mobilizirali več deset tisoč kuljev in jih zaposlili pri gradbi ceste za motorni promet in v dobri šestih mesecih so kitajski kulji zgradili cesto do Burme. Od tu naprej pa je bila že dokaj uglasjena stara pot preko burmskega gorovja, po katerih so prihajali v te divje kraje razni raziskovalci in misijonarji. Ker ni bilo drugih zvez je naravno, da je ta pot postala najvažnejša zveza z zunanjim svetom in morjem. Zadnja leta so to cesto utrdili tudi Angleži, kot n. pr. podzidali nasipe in ovinke in po nižavah iz katerih se spenja v nove višave v hribe so dali cesti trdo kamennito podlago, da je cesta tako trdna za motorna vozila.

Najstarejša pot v Burmi, ki je nad 1000 milj dolga, je vodna pot po Irrawaddy reki. Sega od izliva v morje pri Rangoonu pa gori Bhamo. To je stara zgodovinska pot, po kateri so potovali s čolni in brodi starodavni kraji, ko so obiskovali svoje podložne pokrajine, ali pa ob času vojskovanj s sovražniki. Angleški raziskovalci in prekopčevalci raznega blaga so rabili to rečno plovbeno pot in jo še vedno rabijo. Je to najcenejša pot. Nasekajo srednje debele hlode iz

lesa, ki raste v Burmi in je zelo trpežen. Zvežejo in prepleto ga z močnimi lesenimi trtami, kakor velikega že želijo in brod je v redu za plovbo. S takimi brodi vozijo po reki les in drugo razno blago, počasi seveda, kakor so počasi tamošnji prebivalci, ki se jim nikamor ne mudi. Bhamo se nahaja v severni Burmi tik kitajske meje pri Yunnanu. Kitajska plemena tvorijo več kot polovico prebivalstva. Iz Bhamo vodijo potem kaka tri pota preko visokih gora v kitajsko ozemlje. Na teh potih se srečuje stalno potujoče karavane po 50 in do 100 mul, ki nosijo tovor sem in tja. Iz Kitajske nosijo svilo, surov bombaž, razno perutnino, jajca in razna kitajska jedila. Karavane, ki gredo iz Burme na Kitajsko pa so natrane večinoma z orožjem, municijo in drugim takim materialom. To v sedanjih časih. Na cesti, ki je prirajena za motorna vozila pa brne noč in dan teži motorni truki, ki dovažajo Kitajcem vojne potrebščine.

Stari dokumenti kažejo, da so se gorskih potov iz Burme na Kitajsko posluževali Angleži že več, kakor pred 300 leti. Kitajski puščavniki po teh krajih pa vedo povedati po ustnih izročilih raznih menihov, da so ljudje hodili in potovali po teh potih najbrže še pred Kristusom. Pota med Burmo in Kitajsko niso torej ne od včeraj, niti ne od danes. Med Burmani in Kitajci so se že vršile vojske radi teh potov. Leta 1760 je bila jako krvava vojna med Burmežani in Kitajci, ker so Burmežani nalogali kitajskim trgovcem previsoke colnine na izvoz. Stiri leta je trajal spor in leta 1769 so podpisali v Bhami mir, s pristankom obeh spornih strank, da "cesta zlata in srebra", kakor so nazivali dotično pot, se mora zopet obnoviti.

Po teh gorskih potih preko Burme so zanesli v notranje divje kraje Burme in južne Kitajske francoski misijonarji luč sv. vere. Francoska misijonska družba je prva poslala v te kraje svoje misijonarje. Pot iz pristanišča je bila peš in dolga. Več kakor dva meseca so potovali. Včasih so misijonske skupine dospеле na svoj cilj, mnogokrat ne. V burmskih gorah se je skrivalo polno raznih roparjev. Najnevarnejši so bili takozvani kačinski roparji. Neki misijonar se je hotel vrniti s svojo skupino reko Burme, to že pred dolgimi leti. V gorah so skupino napadli roparji, pobili 14 izmed njih, druge pa zapodili nazaj na Kitajsko. Roparji so tudi stalno napadali roparji, pobili 14 izmed njih, druge pa zapodili nazaj na Kitajsko. Roparji so tudi stalno napadali roparji, pobili 14 izmed njih, druge pa zapodili nazaj na Kitajsko. Roparji so tudi stalno napadali roparji, pobili 14 izmed njih, druge pa zapodili nazaj na Kitajsko.

Za Kitajsko, ki se mora braniti proti japonskemu napadu, je

NAZIJI UPORABLJAJO KORINTSKI PRELIV

Korintski preliv, ki deli južni del Grčije od severnega dela, je važna plovbna cesta in naziji zdaj v polni meri izrabljajo. Slika kaže neko njih ladjo, ko pluje skozi ta preliv.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

PRAVICA IN "KVIZLINGI"

"Slavonic Buletin" piše pod zgorajšnjim naslovom o takolimenovanih "Kvizlingih". Ime sliši izdajalskim petokolonskim voditeljem in sicer po Norvežanu Kvizlingu, ki se je takoj povdoru na Norveško pridružil nazijem in postal njihov zaupnik na Norveškem. Danes znači ime Kvizling (Quisling) podlega izdajalca, ki izda domovino in narod in se ponudi v službo sovražnim nazijem. Kvizlingi so podle duše, ki ovajajo dobre postene patriote v vsaki deželi, kamor prihajajo Hitlerjeve tolpe. Članek pravi, da je nemogoče zadostno opisati in pokazati vsa satanska preganjanja, ki jih doživljajo in trpijo oni, ki jih v zasedenih deželah ovadijo sovražniku taki Kvizlingi. Angleški prvi minister Churchill je pred nedolгим izjavil, da pride po vojni čas, ko bodo dežele in narodi temeljito obračunali in plačali zlobno delovanje Kvizlingov v vsaki deželi. Rekel je: Kvizlingi se bodo znašli v razbeljeni kastrolu in edina prilika skočiti iz iste bo v goreči ogenj, ki jih bo požrl in uničil. Za vsako delo pride enkrat plačilo, pa pride tudi za Kvizlinge.

BARBARSKO OBNAŠANJE NAZIJEV NA BOLGARSKEM

Tajna zaupna poročila iz Bolgarije pravijo, da se nazijski vojniki skrajno surovo obnašajo po bolgarskih vaseh in mesteh. Ob vsaki priliki zasmehujejo prebivalstvo in njih narodne in verske šege in običaje. Po gostilnah se napijajo in potem razbijajo in razgrajajo. V mestu Pazardziku so pijani nemški vojniki napadli procesijo na cesti. Zasmehovali so vernike, ki so

pot skozi Burmo glavna življenjska žila, po kateri dobiva orožje in material

korakali odkriti zatopljeni v molitev in ko so jih ti opozorili na dostojnost, so več kmetov pretepli in pobili na tla, nakar so bolgarski starši in mladi fantje napadli nazije in jih pretepli. Taka je nazijska svojat. Bulgarom se menda svita komu so se zaupali in prodali!

NAZIJSKA GROZDEJSTVA V JUGOSLAVIJI

Po privatnih virih se poroča tudi iz Jugoslavije o strašanskih nečloveških činih, ki jih izvajajo naziji po Jugoslaviji. Iz Belgrada se poroča, da so naziji potolili do 300 mladih srbskih deklet in jih porazdelili med nazijske bordele, kjer se siti s pohotnostjo nazijska svojat. Po Slovenskem naziji ustavljajo kar na ceste in potih Slovence in zahitejajo od njih, da govore z njimi po nemško. Mnogi seveda na deželi nemškega jezika ne znajo. Mnogo takih, ki niso mogli ne znati govoriti nemško, so enostavno vrgli v ječe in veliko izmed njih jih postrelili, češ, da so sovražni nazijski upravi. Koliko je teh žrtev nihče ne zna, ve se pa, da jih ni malo. Med Srbi posebno sovražijo naziji srbske pravoslavne duhovnike, posebno še, ker so nekateri oznanili ljudstvu, naj ne odnehajo z odporom. Pred nedolгим so naziji obesili v Belgradu tri pravoslavne duhovnike na drogove obcestnih svetilk pred njihovimi cerkvami. Vse to priča, da so naziji največji sovražniki slovanskih ljudstev, ki jih preganjajo in ubijajo z namenom, da bi jih iztrebili s sveta.

KAKO POSTOPAJO NAZIJI NA POLJSKEM

Iz Tarnopola se poroča, da so nemške oblasti tamkaj usmrtili dva Poljaka in pet Ukrajincev, ker so izrazili svoje simpatije do Rusije. V Korostkovu v U-

krajini so Nemci obesili mlad par iz razloga, ker so pred več meseci pozdravljali Ruse, ko so zasedli Poljsko. Nekdo jih je zdaj ovadil in morala sta v smrt. V Lubačevem so Nemci ustrelili katoliškega duhovnika po imenu Otrszki, ker je protestiral proti uradnikom Gestape, da so v njegovi fari nazijski gestapovci napadli neko ubogo 13 letno deklico, ki je brez staršev in jo posilili. Taka je pravica, kjer vlada nazijska oblast.

URŠULINSKI RED ZELO PRIZADET V ZASEDENIH DEŽELAH

Uršulinski samostani objavljajo vest, da so njihove kongregacije posebno na Poljskem, Češkem in v Jugoslaviji, kakor tudi na Francoskem zelo hudo prizadete. Mnoge samostane so morale sestre enostavno zapustiti in prepustiti nazijskim oblastem, ki postopajo brezobzirno, pobirajo pohištvo in vse kar je porabljivo. Najbolj trpijo zdaj uršulinski samostani na Kitajskem, ki so prejemale podporo od evropskih samostanov. Odkar so Nemci te materne hiše po Belgiji in Franciji enostavno razgnali in razpustili, je jenjala vsaka podpora in uboge sestre so brez vsakih sredstev po raznih delih Kitajske, kjer delujejo za razširjevanje božjega kraljestva med pagani in po nekkih krajih se mučijo z bolnišnicami ko edinimi zdravstvenimi ustanovami po zapuščenih krajih

ELEKTRICARJI NA STAVKI

New York, N. Y. — Unija električnih delavcev, spadajoča pod federacijo, je v torek zjutraj v tujkajšnjem mestu stopila v stavko. Kot se trdi, je prizadetih okrog 8,000 električarjev.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

BODOČNOST SEDANJE BORBE V RUSIJI VELIKE VAŽNOSTI

Vojska med Nemčijo in Rusijo je še vedno nezadostno. Zdaj je potrebno, da bi Angleži kje udarli na evropski kontinent in ustvarili fronto proti Nemcem na kontinentu. To so obvezani napraviti Rusiji in zdaj imajo največjo priliko zato. Ako Anglija kaj takega ni sposobna in v stanu izvesti, kako upanje potem ima, da bo ona zmagala nad Nemci? Imperij, ki ima nad 600 milijonov podanikov po vsem svetu, bi pa že moral postaviti pod orožje mogočno silo. Če zamude priliko sedaj, jo bodo težko še kdaj dobili. Zdaj morajo udarjati z vso silo po nemškem hrbtu, da s tem pomagajo tudi Rusom, da bodo na drugi strani vzdržali, kajti če Rusi ne vzdrže v tej borbi in se ruske armade zrušijo, potem gud-bye Anglija. Nemške horde se bodo usule preko Kavkaza v Iran in Irak in Turčija bi jim ob poraženi Rusiji vrata kar na stečaj odprla. Ob nemški zmagi nad Rusi bi s razvitimi zastavami takoj prikoralake v nemški tabor Španija in Portugalska. Kakšno priliko za zmago naj ima Anglija potem?

Na zapadu pred letom dni ni bilo takega odpora. Nemci so z iznenadjenjem napadli in zmedli vse armade, ki so se umikale v neredu popolnoma paralizirane in nesposobne, da bi sovražnika zaustavile. Ostala je sama Britanija nasproti Rajhu. Zdaj je angleški prvi minister Churchill zavezal odločilno stališče in proglasil Sovjetsko Rusijo za popolnega zaveznika. Angleži so začeli tudi bojno propagando po vseh zasedenih deželah in po vsej Evropi s tem, da povsod pišejo nasprotniki Nemčije črko "V", ki označuje "Victory" — zmago. "V" pišejo na vogale hiš, na truke, vozove, na ograje, po hišah in kjerkoli je mogoče. Sicer to ustvarja odkrito izražanje ljudstev proti Nemcem, ki uničuje in izpodjeda moralo, kajti vsak nazij in vsak Nemec, ki z gleda tu in tam črko "V", ve, da jo je zapisal nekdo, ki z Nemci ne soglašja in jih sovraži. Ampak samo pisanje po vogalih pa vojne ne bo izvojevalo. Bo treba pisati črko "V" pač z bombami in iz zraka na nemška mesta, s topovi na bojiščih, pisati jo bo treba s krvjo, potem bo kaj, drugače ne bodo dosegli namena.

Na bližnjem vzhodu v Siriji so Angleži zmagali nad francoskim odporom in so zasedli deželo in angleška vojska se zdaj nahaja ob turški meji. Na libijski fronti govore nekaj o možnosti ofenzive in prav za prav Anglija ima zdaj tu priliko, kakor še nikoli. Nemci imajo zdaj vso silo proti Rusiji. Zdaj je prilika, da udarijo na Italijane in jih poževo v morje in potem napadejo še italijanski škorenj in tam pritisnejo proti Nemčiji. Vsak trenotek tu zgubljen je velikega pomena.

Angleška zračna sila, ki jo označujejo z oznako "RAF", kar pomeni Royal Air Force, kraljevska zračna sila, sicer razbija pristanišča ob rokavskem kanalu in industrijske centrale v južnozpadni Nemčiji. Ampak vse te

je še vedno nezadostno. Zdaj je potrebno, da bi Angleži kje udarli na evropski kontinent in ustvarili fronto proti Nemcem na kontinentu. To so obvezani napraviti Rusiji in zdaj imajo največjo priliko zato. Ako Anglija kaj takega ni sposobna in v stanu izvesti, kako upanje potem ima, da bo ona zmagala nad Nemci? Imperij, ki ima nad 600 milijonov podanikov po vsem svetu, bi pa že moral postaviti pod orožje mogočno silo. Če zamude priliko sedaj, jo bodo težko še kdaj dobili. Zdaj morajo udarjati z vso silo po nemškem hrbtu, da s tem pomagajo tudi Rusom, da bodo na drugi strani vzdržali, kajti če Rusi ne vzdrže v tej borbi in se ruske armade zrušijo, potem gud-bye Anglija. Nemške horde se bodo usule preko Kavkaza v Iran in Irak in Turčija bi jim ob poraženi Rusiji vrata kar na stečaj odprla. Ob nemški zmagi nad Rusi bi s razvitimi zastavami takoj prikoralake v nemški tabor Španija in Portugalska. Kakšno priliko za zmago naj ima Anglija potem?

Obenem razvija prav izživljalno svojo agresivno politiko tudi Japonska na Daljnem vzhodu. Vse to je treba resno upoštevati. V interesu Anglije in Amerike in vsega demokratičnega sveta je, da se Rusiji pomaga na vse načine, posebno pa s tem, da se Nemčijo udari od druge strani in tako zmanjša njeno moč na ruskih bojiščih, da Rusija ostane v borbi z Nemčijo. Gorje svetu, če Nemčija premaga Rusijo in pedjarni njene bogate pokrajine, ki vsebujejo vse tisto, kar Nemčija tako nujno potrebuje za borbo proti anglosaškemu svetu.

Angleži so navajeni zavlačevanja in mečkanja, kar je bilo za nje do sedaj usodno, za naprej bo to še veliko bolj usodno, ker tistih, da bi za nje postavljali svojo kožo v nevarnost je vedno manj. To bi morali imeti Angleži prav resno pred svojimi očmi.

DOBRA PRILIKA

Proda se za jako ugodno ceno zidana hiša s šestimi stanovanji po 4 sobe vsako. Popolnoma prenovljena in pobarvana. Nahaja se blizu 21. ceste in Wood Streeta. \$1000.00 naplačila, ostanek se odplačuje po \$35.00 mesečno. Za nadaljna pojasnila vprašajte na: 1700 W. 21st Street, Chicago.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah. 704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis. Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nad vse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in se danjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

SOVJETSKI OBISK V AMERIKI

Iz Rusije je prispela nedavno komisija dveh mož, bržkone v svrhu nakupa raznega vojnega materiala v Ameriki. Ta dva moža sta Filip Golikov (v sredini) in Aleks. Respin (na desni) in slika kaže, ko ju je sovjetski poslanik za Ameriko, Oumanski, prišel pozdravit ob njunem prihodu v New York.

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Predgovor

Legenda pripoveduje o svetem Hubertu, da je na lovu v hladnem gozdu zagledal med rogovjem jelena, kateri je bil radi gonje le napol še živ, bleščec bel križ, in da je zaradi tega čudeža padel na kolena ter spustil samostrel iz rok. Po tem doživljaju je postal do sedaj lahkoživ akvintanski princ tih svetnik.

Hubert pa, o katerem pripoveduje ta roman, ni bil princ, niti lovec ne, še veliko manj pa svetnik. Imenuje pa se po pravici Hubert. Kakor kak lahko miseln princ je namreč brezskrbno, da, brezvestno užil mnogo veselja v življenju; lovil se je za zlatom, močjo, ugledom, ženskami, poplivanjem in dobičkom pri igri in je neki dan zagledal bel križ, ki se je svetil, nakar je ta njegova lovska strast obnemogla in postal je tih mož.

Ko je bilo še prav daleč do njegovega večera, se je utrudil. Tedaj je na neki preži zagledal križ velikega trpljenja. Ali se je zablščal v očeh nalispance, izgubljenke ženske, ki je nenadoma bruhnila v jok? Ali je bil narisana na čelu sestradanega obraza, ki je gledal skozi šipe v dvorano, kjer je on razkošno stregel svojemu trebuhu? Ali pa se je zasvetil v svetilnici cerkovnikov, ki je kazala pot k umirajočemu in ki jo je srečal do grla sit in napol pijan na svojem ponočnem potu domov? Ali pa ga je videl plavati nad belo mrljiško blazino, na katero je prerano moral položiti svojo glavo njegov najbolj noroglavi prijatelj?

Nekje pač je zagledal Hubert križ velikega trpljenja. Morebiti je kdaj v tih večerni uri, že v somraku, sam sedel v svoji sobi in v misli zatopljen pogledal v veliko zrcalo. V njem je uzrl sliko utrjenega bedaka, nad katero je visel križ življenja, ki ni imelo nobenega zmisla in ki mu je bil določen konec brez vsake milosti.

Hubert bo zgodbo o svojem prvem letu v gozdu sam pripovedoval. Jaz nisem Hubert — in vendar sem! — Ti, bralec, nisi Hubert — in vendar si! Ne vprašujva ga, kdo je. Hubert je. Ne bova ga spoznala na njegovih lovskih potih, temveč v njegovih prvih tihih dneh, ko je šel v sebe.

Hubert se je preselil v gozd, ker je mislil, da je gozd kraj miru, torišče, ki leži življenju od rok. To je bila seveda zmotna. Gozd ne leži življenju od rok, sam je del življenja z vso vihravostjo in gonjo, ljubeznijo in pogonom, z vsem veličjem in s smešno drobnarijo, z bliskovito naglimi dogodki in s širokimi goličavami, z življenjem in umiranjem. V gozdu so daljni razgledi in zelo mračni kraji, smejoči se travniki in zatohla močvirja, prijazne obpotne hišice in zahrbtna nastave. V gozdu se vsak dan praznuje na milijone svatovščin in se vsak dan dogaja na milijone umorov. Hiše se stavijo, družinska sreča se ustvarja, sovražni sosede prebivajo tam, ljubezen in ugonabljanje. V kapljici, ki visi od trstikovca, se dogajajo najbolj neverjetne reči.

Gozd je del sveta, nič drugega torej kakor svet sam. Ljudje pa iščejo v njem nekaj posebnega, kakor stoje s pobožno grozo pred razvalinami gradu, kjer se ne-

koč morebiti ni godilo nič drugega, kakor da so klali teleta, predli in izterjevali davke.

Tudi ljudje v gozdu so taki kakor so drugi ljudje. Toda vendar — nekaj samotnega, senčnega je okrog njih. Stanujejo vsi na enem kupu kakor pod skupnim šotorom, ki ga je razpel gozd okrog njih in nad njimi. Gozd je pravzaprav njihov gospodar, zapovednik, veliko bolj, kakor pa je mesto zapovednik meščanom. Mesto je svobodoljubna teta, gozd pa samodržec oče.

Tako bo gozd v tem romanu pravzaprav "glavni junak". Hubert niti ni najvažnejša oseba, le poročevalec je, naslov posodi.

Kos življenja, kakor se dogaja v gozdu — in v katerega zaide Hubert — to je vsebina tega romana.

PRVO POGlavJE

O starem in novem domotožju, nato pa o različnih domanjih ljudeh.

Šele tri dni sem v tej hiši. Okrog in okrog mi je vse novo. Vsa pota se moram šele naučiti najti. Komaj štiri ljudi, ki sem jih srečal, poznam po imenu. Ničesar še ne vem o teh kočah in dvorih v gozdu, ničesar o njih usodi in prebivalcih.

Vse moram šele preiskati. Duh in srce bi imela torej dovolj opravka. Toda v teh treh dneh se mi je več ko enkrat zarezal dolgčas v obraz. Šele sinoči me je obšla velika bojazen, da ne bom strpel tukaj, in ko je stal mesec že visoko na nebu, sem stopil k oknu in pograbilo me je domotožje.

Ko sem bil še mlajši, sem več ko leto dni koprnel po neki daljni deklici, s tožno željo po njej, ki jo more imeti le mehkočutna mladost, s tesnobno žalostjo v srcu, z ugaslim, praznim sijem v očeh, da, često z grenkim okusom na jeziku in nekakim davljenjem v grlu. Tako hudo je bilo tisto hrepenenje! Ščasoma pa sem zbolel in vedel sem, da je le eno zdravilo zame — bližina preljube deklice. Tako sem odpoval k njej, kakor hitro je bilo mogoče, in z vsako postajo, s katero sem ji prišel bliže, se je domotožje zmanjšalo, dokler ni umrlo v velikem, toda čudno nemirnem veselju.

Ko sem bil pri deklici in ko je bila tesnoba svidenja premagana, sreča prvih dni okušena in ko sva šla zvečer sama po mraku, se je tisto hrepenenje, tisto veliko domotožje zopet vrnilo. Deklica, ki je šla ob moji strani, se mi je nenadoma zadelata tuja in moje hrepenenje je iskalo drugo, ki jo je bilo vedno iskalo in ki — ni bila ta moja soseda.

In tiste druge nisem poznal!

Kako sem poslednji čas svojega življenja hrepenel po gozdni samoti. Kakor jelen po čisti studenčnici, kakor preganjani po varnem zavetju, kakor otrok po materinem naročju.

Sinoči pa, ko je plaval mesec nad vrhovi jelk, ki stoje okrog mene in moje lične gozdne hišice, tako srebrn in lep, in ko sem slišal mirno dihanje spečih dreves, je takole v mesečini izpolnjene ljubezenske bližine — domotožje zopet prišlo in začel sem se bati, da pač tudi ta gozd ne bo tisto, kar naj bi mi bilo k miru.

AVGUSTOVA ŠTEVILKA 'NOVEGA SVETA'

Koncem tega tedna izide osma ali avgustova številka slovenskega mesečnika "NOVI SVET" s sledečo vsebino:

"SILA RESNICE" (uvodni članek); "PREGLED" (raznih dogodkov v svetu); "SV. JURJ OB TABORU" (zgodovinski opis); "KUBER" (slička iz Istre); E. Terpin: "KOZAKI GREDO!" (pesem); "REV. JOSEPH F. CELESNIK" (življenjski opis); V. Tauffer: "SREČA" (pesem); J. M. Trunk: "TIHURE — JEZUS KRISTUS" (premišljevanje); "IZ JUŽNIH AMERIŠKIH DIVJIN" (črtica); C. K.: "GROFOV JAGAR" (zanimiva povest); "SLOVENSKI PIJONIR" (zgodovinsko opisovanje Slovencev v Clevelandu); "DOM IN ZDRAVJE" (nasveti za zdravje, gospodinjstvo, itd.); "ZA SMEH IN ZA-

BAVO"; Jos. Premrov: "ZVEŠTA SRCA" (roman).

"NOVI SVET" izhaja vsaki mesec točno okrog 15. dneva v mesecu. V vsaki številki so izbrani zanimivi članki, zgodovinski opisi, družinski opisi slovenskih družin v Ameriki, zanimivi življenjski odlični slovenskih kulturnih delavcev med nami, itd. V tej avgustovi številki je nekaj posebnega članek "Sila resnice", ki bi ga moral prečitati vsak Slovenec in Slovenka. Za ljubitelje lepih romanov in povesti pa sta lepi povesti "Zvesta Srca" in pa "Grofov jagar". Samo te dve povesti ste vredni več, kakor naročnina na list. Naročite si ta lepi mesečnik in čitajte ga. Stane letno \$2.00, za inozemstvo \$3.00. Naročnino sprejema: UPRAVA NOVI SVET, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

From: Press Section, Defense Savings Staff, Treasury Department, Washington, D. C.

For Immediate Release

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

AMERICA ON GUARD!

Shows in a reproduction of the Liberty Bell, showing an exact reproduction of the original "Liberty Bell" which is found in the Treasury Department, Washington, D. C.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

NA PRODAJ

— hiša dveh stanovanj, zidana. Cena \$4,500;
— hiša šest stanovanj po štiri sobe. Cena \$9,000;
— farma enega akra, hiša pet sob; 14 milj od Chicago. Cena \$3,500. Anton Jordan, 2622 So. Harding Ave., Chicago, Ill.—Tel. LAWndale 7182.

DR. JOHN J. SMETANA OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Pisano polje

J. M. Trunk

Predsednik ju goslovanske vlade, Simović, je po radiju nekoliko razložil, kako je prišlo do tako hitrega poraza. Izdajalska prejšnja vlada ni bila, o tem ni dvoma. Ali je zapomnari pripravo, in tako vlade vse prejšnje dobe, o tem bi se dalo nekaj razpravljati. Ko pa je borba započela najprej zoper Čehe in potem dejansko zoper Poljake, se vlada niti ni mogla kako pripraviti, ker se je upala izogniti borbi z nevtalnostjo, in se ni smela pripraviti, da ne vzbudi suma pri rasilnih sosedih. Nemeč in Lah se niti najmanj nista ozirala na nevtalnost, se pripravila do zadnje podrobnosti in prihrula z vso silo na popolnoma nepripravljeno Jugoslavijo.

Tu je precej pojasnila za tako hiter poraz, ki se je mnogim zdel nepojmljiv vsaj pri znani hrabrosti jugoslovanskega vojaštva. Jugoslavlani so bili oboroženi le s koli, in še razvrščeni niso bili, Nemeč je prihrul z najmočnejšimi mašinami. Zgodovina bo še marsikaj odkrila pozneje, tu je nekaj razlogov, da je prišlo do tako hitrega poraza, kritiziranje pa je že pri teh razlogih budalost in bi bilo le izraz strankarske strasti. Trenotno je krivica zmagala, pravica pa je podlegla, vse pa je šele v razvitku, in če krivica tudi še nadalje zmaguje.

Po amerikanških časnikih in revijah gre ocena knjige: "Defense of the Americas." Spisal je knjigo francoski zgodovinar Andre Cheradame. Iz ocene vidim, da niso morda šele zdaj prišli na pangermansko gibanje, le morda vsega bistva tega gibanja niso umeli,

ali znali oceniti. To, kar se godi zdaj pod vodstvom Hitlera ni prišlo od Hitlera, ideja pangermanizma je že do petdeset let stara, se je parkrat že precej ostro prikazala, ampak prišla do razmaha šele zadnja leta pod označbo hitlerizma. Hitler je Avstrijec in tudi pangermanska ideja je že v začetku najbolj izrazito oblikovala prav v stari Avstriji pod znanim gibanjem "Los von Rom." Politično se je razmahnila v zadnji vojski, pa ni uspela radi vojaškega neuspeha.

Za francoske in amerikanške kroge je značilno le, da izgleda, kakor bi prej ne bili poznali tega gibanja. Ali so že tedaj dremali?

Nekoč so kralji in cesarji delili dežele. Ljudstev niso vprašali. To je bila slaba roba, in neke danes kar "prime" če slišijo kaj iz tistih srednjeveških in baje strahovito temnih časov. Zdaj smo menda silno prosvitleni in hudo moderni. V marsičem je morda res bolje, ali kakor se vzame. Vsekako ni vse dobro zdaj, in drugo je še hudo slabó, slabše morda, kakor je bilo tedaj, ko so le cesarji in kralji imeli besedo.

Nad malo Slovenijo so prihrumeli moderni vitezi (?), bolj točno, navadni roparji z mašinami in bombami, kakor je zdaj tudi moderno, ko velja edinole sila in moč, vsaka pravica pa je bila potisnjena za vrata. V par dneh je bilo končano, in ker sta bila dva taka mašinarja in bombardarja, sta tudi Slovenijo razdelila: Lah do Save, Nemeč severno od Save. Dne 10. julija t. l. pa se je poročalo iz Berlina, da je Nemeč vzel tudi del pod Savo, Lah se je potegnil na staro mejo. Srednji vek še ni izginil, ker vprašali niso nikogar, saj tudi moderni sužnji nimajo kaj goveriti. Kako bo, ali kako je zdaj tudi v južnem delu pod Nemečom, o tem ni nobenih vesti, gotovo pa bo, kakor je pač v sužnosti.

Eno je enako gotovo tudi pri vesti. Severno od Save je bilo hudo, južno, pod Lahom, je nekdo menil, da utegne biti malo bolje, hudo sicer tudi, a ne tako hudo morda. Pa je nastal med nami tu v Ameriki hud ravs in kavs, češ, poglejte, kakšni zagrizeni fašisti in lahoni in musulinci so ti slovenski klerikalci in cerkvenjaki, ko pravijo, da utegne biti pod Lahom bolje radi cerkve, ko je vatanam ves na Mussolinijevi strani. Zdaj je vsaj tem antiklerikalnim krogom odleglo, srce jim je lažje ali pri srcu je lažje, ker pod Hitlerem cerkev nima dosti besede, in Hitler ko klerikalce prijel za ušesa tudi pod Savo, kakor jih je nad Savo.

Drugih vesti pa do danes ni.

Za okusne, redilne obede --

HOTPOINT ELEKTRIČNA PEČ

samo \$97.50*

z vašo staro pečjo

*Cena se lahko spremeni brez obvestila.

Brezplačna instalacija

v katerem koli eno, dvo ali tridružinskem, popolnoma rezidenčnem posloju v Chicagu, ki zdaj dobiva Edison postrežbo.

KADAR KUHATE Z ELEKTRIKO, SE BISTVENI VITAMINI, RUDNINE IN OKUS OBRŽE V JEDI — SE NE IZLOČIJO.

- 3 hitrostne Calrod površinske edinice, vsaka s 5. izmerjenimi toplotami.
- 5 vročinski varčevalni kuhalniki z neprodušnim pokrovom.
- Zaprta peč za vse namene.
- Calrod oprema za peko z odvajalcem vročine.
- Žareč pražilec.
- Popolnoma s porcelanom emajlirano, znotraj in zunaj.

Oglejte si moderne električne peči pri svojem trgovcu ali pa v kateri koli naših 11 trgovin.

Commonwealth Edison Company

SVOJI K SVOJIM!

Slovenski, slovenska društva in slovenski podjetja, naročite svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznika, društva in druge, LIGNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEZ
1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Listen to PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M. STATION WHIP 1480 kilocycles (First Station on Your Dial) Featuring a program of Yugoslav Folk Music